

**TERŠALŲ, IŠMETAMŲ Į APLINKOS ORĄ LIETUVOS ŪKIO SEKTORIUOSE,
NACIONALINĖS APSKAITOS VYKDYMO TIER 2 TIKSLUMO LYGIU
EKSPERTINIO ĮVERTINIMO PASLAUGŲ PIRKIMO
SUTARTIS Nr. 287-2017-13**

2017 m. **kovo** **8** d.
Vilnius

Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – Perkančioji organizacija), juridinio asmens kodas 188784898, kurios registruota buveinė yra A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311, Vilnius, duomenys apie įstaigą kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, atstovaujama direktoriaus Roberto Martecko, veikiančio pagal Aplinkos apsaugos agentūros nuostatus, ir Jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikiantys UAB „Civitta“ ir UAB „Geležinkelių aplinkosaugos centras“, atstovaujami UAB „Civitta“, juridinio asmens kodas 302477747, kurios registruota buveinė yra Gedimino pr. 27, LT-01105, Vilnius, duomenys apie įmonę kaupiami ir saugomi Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre atstovaujama direktoriaus Kęstučio Jovaišo, (toliau – Teikėjas), toliau Perkančioji organizacija ir Teikėjas kartu vadinamos Šalimis, o atskirai – Šalimi, sudarė šią sutartį (toliau – Sutartis):

1. SUTARTIES DALYKAS, ĮSIGALIOJIMAS, VYKDYMO PRADŽIA

1.1. Sutarties dalykas - mokslo tyrimų „Teršalų kiekio, išmetamo į aplinkos orą Lietuvos ūkio sektoriuose nacionalinės apskaitos vykdymo Tier 2 tikslumo lygiu ekspertinis įvertinimas“ paslaugų atlikimas (toliau – Paslaugos).

1.2. Sutartis, Šalims ją pasirašius, įsigalios tik tada, kai bus išpildytos šios sąlygos:

1.2.1. įsigaliojus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymui dėl finansavimo skyrimo veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės NR. 05.1.1-APVA-V-004 „Aplinkos monitoringo ir kontrolės stiprinimas“ remiamos veiklos „Nacionalinei oro teršalų ir ŠESD apskaitos sistemai tobulinti reikalingų dokumentų parengimas ir priemonių įsigijimas“ projektams.

1.2.2. Teikėjas pateikia Perkančiajai organizacijai galiojantį Sutarties įvykdymo užtikrinimą per 7 darbo dienas nuo rašytinio Perkančiosios organizacijos pranešimo apie įsigaliojusį Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymą, nurodytą 1.2.1 papunktyje, gavimo dienos.

1.2.3. Jeigu 1.2.1 papunktyje nurodytos sąlygos nebus išpildytos, ši viešojo pirkimo Sutartis neįsigalios ir viešojo pirkimo laimėtojas dėl to negali turėti jokių pretenzijų.

1.2.4. Sutartis galioja iki 2020 metų gruodžio 31 d. arba kol Šalys susitaria ją nutraukti, arba nutraukiama įstatymų nustatytais pagrindais ar šioje Sutartyje nustatytais atvejais.

1.2.5. Sutarties vykdymo pradžia laikoma Sutarties įsigaliojimo diena (paskutinio parašo data).

2. ŠALIŲ TEISĖS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

2.1. Teikėjo pareigos:

2.1.1. atlikti teršalų, išmetamų į aplinkos orą Lietuvos ūkio sektoriuose nacionalinės apskaitos vykdymo Tier 2 tikslumo lygiu ekspertinį įvertinimą pagal šios Sutarties Techninės specifikacijos (1 priedas) reikalavimus:

2.1.1.1. pateikti iki 2017 m. birželio 30 d. Užsakovui atliktų mokslinių tyrimų paslaugų įvadinę ataskaitą, nurodytą Techninės specifikacijos 17.1 papunktyje, popierinėje formoje (3 egz.) ir įrašytą į kompiuterines laikmenas (3 egz.);

2.1.1.2. pateikti iki 2017 m. lapkričio 1 d. Užsakovui atliktų mokslinių tyrimų paslaugų tarpinę ataskaitą, nurodytą Techninės specifikacijos 17.3 papunktyje, popierinėje formoje (3 egz.) ir įrašytą į kompiuterines laikmenas (3 egz.);

2.1.1.3. pateikti iki 2018 m. lapkričio 15 d. Užsakovui atliktų mokslinių tyrimų paslaugų tarpinę ataskaitą apie įvesties duomenų už 1990-2017 m. surinkimą, nurodytą Techninės specifikacijos 17.5 papunktyje, popierinėje formoje (3 egz.) ir įrašytą į kompiuterines laikmenas (3 egz.);

2.1.1.4. pateikti iki 2019 m. lapkričio 15 d. Užsakovui atliktų mokslinių tyrimų paslaugų tarpinę ataskaitą apie įvesties duomenų už 1990-2018 m. surinkimą, nurodytą Techninės specifikacijos 17.6 papunktyje, popierinėje formoje (3 egz.) ir įrašytą į kompiuterines laikmenas (3 egz.);

2.1.1.5. pateikti iki 2020 m. lapkričio 1 d. Užsakovui atliktų mokslinių tyrimų paslaugų tarpinę ataskaitą apie įvesties duomenų už 1990-2019 m. surinkimą, nurodytą Techninės specifikacijos 17.7 papunktyje, popierinėje formoje (3 egz.) ir įrašytą į kompiuterines laikmenas (3 egz.);

2.1.1.6. pateikti iki 2020 m. gruodžio 1 d. Užsakovui mokslinių tyrimų rezultatų pagrindu parengtą galutinę ataskaitą, nurodytą Techninės specifikacijos 17.8 papunktyje, jos santrauką, parengtą pagal Užsakovo reikalavimus, su moksliniais tyrimais susijusią medžiagą popierinėje formoje (3 egz.) ir įrašytą (įskaitant įvesties duomenis) į kompiuterines laikmenas (3 egz.).

2.1.2. mokslo tyrimų atlikimo metu iškilus kliūtims per 3 darbo dienas apie tai informuoti Perkančiąją organizaciją. Esant tokiam pranešimui, abi šalys turi per 5 darbo dienas susitarti dėl atsiradusių kliūčių įveikimo, sutarties pakeitimo ar sutarties nutraukimo, suderinti kokia forma ir sąlygomis tai bus padaryta, aptarti kitus klausimus;

2.1.3. atsižvelgus į Perkančiosios organizacijos pateiktas pastabas, savo sąskaita pašalinti trūkumus, nustatytus darbų perdavimo ir priėmimo metu;

2.1.4. jei suteikiant mokslinio tyrimo darbų paslaugas paaiškėja, kad norimų rezultatų neįmanoma gauti dėl nuo Teikėjo nepriklausančių aplinkybių, Teikėjas privalo grąžinti sumokėtus pinigus pagal Sutartį, išskyrus kainos dalį už paslaugas, kurios buvo suteiktos iki tokio paaiškėjimo momento;

2.1.5. Perkančiajai organizacijai paprašius teikti informaciją apie mokslo tyrimų atlikimo eigą;

2.1.6. užtikrinti, kad Paslaugų kokybė visais atžvilgiais atitiktų Sutarties ir jos priedų reikalavimus bei kokybės standartus;

2.1.7. pasirūpinti visomis būtinomis priemonėmis, reikalingomis tinkamai vykdyti Sutartį;

2.1.8. užtikrinti iš Perkančiosios organizacijos Sutarties vykdymo metu gautos ir su Sutarties vykdymu susijusios informacijos konfidencialumą ir apsaugą;

2.1.9. nenaudoti Perkančiosios organizacijos ženklų ar pavadinimo jokioje reklamoje, leidiniuose ar kitus be išankstinio raštiško Perkančiosios organizacijos sutikimo;

2.1.10. sudaryti su Perkančiąja organizacija raštišką susitarimą dėl termino, per kurį Perkančioji organizacija turi pasirinkti vieną iš įvesties duomenų surinkimo metodikų, nurodytų Techninės specifikacijos 10 punkte;

2.1.11. tinkamai vykdyti kitus įsipareigojimus, numatytus Sutartyje ir galiojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

2.2. Teikėjo teisės:

2.2.1. tinkamai vykdant Sutartį, gauti apmokėjimą už suteiktas ir Perkančiosios organizacijos priimtas Paslaugas;

2.2.2. kitos Sutarties ir Lietuvos Respublikos galiojančių teisės aktų numatytos teisės.

2.3. Perkančiosios organizacijos įsipareigojimai:

2.3.1. perdavimo ir priėmimo aktu priimti iš Teikėjo pagal šią Sutartį tinkamai ir laiku suteiktas paslaugas bei apmokėti už jas arba motyvuotai atsisakyti priimti.

2.3.2. kontroliuoti teikiamų paslaugų kokybę ir pastebėjus nukrypimų nuo šios Sutarties sąlygų ar kitokių trūkumų, pranešti apie juos Teikėjui ir nustatyti protingą terminą trūkumams pašalinti;

2.3.3. vykdyti kitus savo įsipareigojimus pagal Sutartį.

2.4. Perkančiosios organizacijos teisės:

2.4.1. Perkančioji organizacija turi visas Sutarties ir Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų numatytas teises.

3. SUTARTIES KAINA IR ATSISKAITYMO TVARKA

Sutarties kaina – **56736,90** (penkiasdešimt šeši tūkstančiai septyni šimtai trisdešimt šeši eurai, devyniasdešimt eurocentų) eurų su pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM). Į šią kainą įskaičiuotos visos išlaidos ir mokesčiai, susiję su Sutarties vykdymu.

3.2. Už šioje sutartyje numatytas paslaugas sumokama etapais:

3.2.1. už šios sutarties 2.1.1.1 papunktyje nurodytas paslaugas – 6000,00 (šeši tūkstančiai) eurų (su PVM) pagal Teikėjo pateiktą paslaugų perdavimo ir priėmimo aktą ir sąskaitą faktūrą;

3.2.2. už šios sutarties 2.1.1.2 papunktyje nurodytas paslaugas – 6000,00 (šeši tūkstančiai) eurų (su PVM) pagal Teikėjo pateiktą paslaugų perdavimo ir priėmimo aktą ir sąskaitą faktūrą;

3.2.3. už šios sutarties 2.1.1.3 papunktyje nurodytas paslaugas – 9000,00 (devyni tūkstančiai) eurų (su PVM) pagal Teikėjo pateiktą paslaugų perdavimo ir priėmimo aktą ir sąskaitą faktūrą;

3.2.4. už šios sutarties 2.1.1.4 papunktyje nurodytas paslaugas – 9000,00 (devyni tūkstančiai) eurų (su PVM) pagal Teikėjo pateiktą paslaugų perdavimo ir priėmimo aktą ir sąskaitą faktūrą;

3.3. likusi sutarties kaina – 26736,90 (dvidešimt šeši tūkstančiai septyni šimtai trisdešimt šeši eurai, devyniasdešimt eurocentų) eurų (su PVM) – sumokama, atlikus visas pagal šią Sutartį privalomas atlikti paslaugas, pasirašius Teikėjo pateiktą paslaugų perdavimo ir priėmimo aktą, pagal Teikėjo pateiktą sąskaitą faktūrą.

3.4. Mokėjimo tvarka

3.4.1. Teikėjas, suteikęs Paslaugas ir gavęs Perkančiosios organizacijos patvirtinimą apie mokslinių tyrimų ataskaitos atitikimą Techninės specifikacijos reikalavimams, pateikia Perkančiajai organizacijai pasirašytą paslaugų perdavimo–priėmimo aktą;

3.4.2. Perkančioji organizacija per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų pasirašo paslaugų perdavimo – priėmimo aktą arba motyvuotai atsisako jį pasirašyti;

3.4.3. Suderinus ir abiems Šalims pasirašius paslaugų perdavimo-priėmimo aktą, Teikėjas Perkančiajai organizacijai pateikia sąskaitą faktūrą už suteiktas paslaugas;

3.4.4. Perkančiajai organizacijai motyvuotai atsisakius priimti paslaugas, surašomas dvišalis protokolas, kuriame nurodomi būtini pakeitimai, papildymai ir jų atlikimo terminai;

3.4.5. Atsiskaitymo su Teikėju terminas yra 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo sąskaitos faktūros už suteiktas paslaugas gavimo dienos, bet ne anksčiau nei lėšų, skirtų atsiskaitymui su Teikėju, patekimo į Perkančiosios organizacijos sąskaitą, dienos;

3.4.6. Perkančioji organizacija už Paslaugas Teikėjui atsiskaito mokėjimo pavedimu į Teikėjo nurodytą banko sąskaitą – LT40 7300 0101 2408 7168, (Swebank AB). Apmokėjimas laikomas įvykdytu, kai lėšos nurašomos nuo Perkančiosios organizacijos sąskaitos.

3.5. Sutartyje numatyta Paslaugų kaina per visą šios Sutarties galiojimo laiką negali būti keičiama.

3.6. Jei Sutarties vykdymo metu teisės aktais pakeičiamas taikomas PVM tarifas, Sutarties kaina perskaičiuojama tokiu pat santykiu, koku pasikeičia PVM. Perskaičiavimas įforminamas Šalių susitarimu, kuris tampa neatsiejama Sutarties dalimi. Perskaičiuota kaina

taikoma už tas Paslaugas, už kurias PVM sąskaita faktūra išrašoma galiojant naujam PVM. Pasikeitus kitiems mokesčiams, šios Sutarties Paslaugų kaina nebus perskaičiuojama.

4. SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

4.1. Teikėjas viso Sutarties galiojimo metu privalo užtikrinti sutartinių prievolių įvykdymą, pateikdamas šiuos užtikrinimus:

Užtikrinimo būdas	Užtikrinimo terminas	Užtikrinimo suma ir valiuta	Užtikrinimo galiojimo terminas
1. Sutarties įvykdymo užtikrinimas (Lietuvos Respublikoje ar užsienyje registruoto banko ar kredito unijos garantija arba draudimo bendrovės laidavimo draudimo liudijimas). Pateikiamas dokumento originalas.	Teikėjas pateikia Perkančiajai organizacijai galiojantį Sutarties įvykdymo užtikrinimą per 7 darbo dienas nuo rašytinio Perkančiosios organizacijos pranešimo apie įsigaliojusį Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymą, nurodytą 1.2.1 papunktyje, gavimo dienos. Jei Teikėjas per šį laikotarpį Sutarties įvykdymo užtikrinimo Perkančiajai organizacijai nepateikia, laikoma, kad Teikėjas atsisakė sudaryti Sutartį.	Ne mažiau kaip 5 % (penki) nuo Sutarties kainos, Eur be PVM	Įsigalioja sutarties įvykdymo užtikrinimo išdavimo dieną arba jame nurodytą vėlesnę dieną ir galioja 48 mėn. nuo Sutarties įsigaliojimo.

4.2. Jeigu Teikėjas Sutarties įvykdymo užtikrinimui pateikia laidavimo raštą, kartu turi būti pateiktas laidavimo draudimo liudijimas (polisas) su nuoroda į taisykles, kurių pagrindu buvo nustatytos draudimo sąlygos bei mokestinio pavedimo, patvirtinančio draudimo polise nurodytos draudimo įmokos apmokėjimą, kopija.

4.3. Pasibaigus 4.1 papunktyje nurodyto užtikrinimo galiojimo terminui, Perkančioji organizacija per 10 (dešimt) dienų nuo Teikėjo prašymo gavimo dienos, grąžina Teikėjui banko ar kredito unijos garantinio rašto originalą arba draudimo kompanijos laidavimą, jį išsiųsdamas registruotu paštu arba įteikia Teikėjui ar jo atstovui.

5. SUTARTIES ŠALIŲ ATSAKOMYBĖ

5.1. Jeigu Teikėjas vėluoja vykdyti sutartinius įsipareigojimus per Sutartyje nurodytą terminą (Sutarties 2.1.1. punktas), Perkančioji organizacija turi teisę be oficialaus įspėjimo ir nesumažindama kitų savo teisių gynimo būdų pradėti skaičiuoti 0,02% dydžio delspinigius nuo laiku nesuteiktų Paslaugų kainos už kiekvieną termino praleidimo dieną, neviršijant 10 % bendros Sutarties kainos.

5.2. Jei apskaičiuoti delspinigiai viršija 10 % bendros Sutarties kainos, Perkančioji organizacija gali, prieš tai raštu įspėjusi Teikėją:

5.2.1. išskaičiuoti delspinigių sumą iš Teikėjui mokėtinos sumos;

5.2.2. nutraukti Sutartį;

5.3. Jeigu Perkančioji organizacija laiku neatsiskaito su Teikėju, Perkančioji organizacija, Teikėjui raštu pareikalavus, privalo mokėti 0,02% dydžio delspinigius nuo laiku neįvykdytų sutartinių įsipareigojimų kainos už kiekvieną uždelstą dieną. Delspinigiai

skaičiuojami nuo mokėjimo termino pasibaigimo dienos (ši diena neįskaitoma) iki dienos, kurią lėšos nurašomos nuo Perkančiosios organizacijos sąskaitos.

6. SUTARTIES KEITIMAS IR NUTRAUKIMAS

6.1. Sutarties sąlygos jos galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos, išskyrus tokias Sutarties sąlygas, kurias pakeitus nebūtų pažeisti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnyje nustatyti principai ir tikslai ir tokiems Sutarties sąlygų pakeitimams yra gautas Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimas.

6.2. Sutarties sąlygų keitimu nebus laikomas Sutarties sąlygų koregavimas joje numatytais aplinkybėmis, jei šios aplinkybės nustatytos aiškiai ir nedviprasmiškai bei buvo pateiktos pirkimo sąlygose. Tais atvejais, kai Sutarties sąlygų keitimo būtinybės nebuvo įmanoma numatyti rengiant viešojo pirkimo konkurso sąlygas ir Sutarties sudarymo metu, Šalis gali keisti tik neesmines Sutarties sąlygas. Sutarties vykdymo laikotarpiu gali būti keičiama: kaina pagal kainodaros taisykles, kai teisės aktais yra pakeičiamas Sutartyje nurodytoms Paslaugoms taikomas pridėtinės vertės mokestis; Paslaugų teikėjo pasiūlyme nurodyti ekspertai, jeigu jie atitinka konkurso sąlygose nustatytus kvalifikacinius reikalavimus ir pateikia kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, kaip nustatyta konkurso sąlygose; paslaugų teikimo terminai. Šie pakeitimai galimi be Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo.

6.3. Sudarytos Sutarties šalis gali būti pakeista tuo išimtinio atveju, kai ji pertvarkoma, reorganizuojama arba dėl Perkančiosios organizacijos funkcijų perdavimo kitam Perkančiajai organizacijai ar Teikėjo funkcijų perdavimo „vidinio“ persitvarkymo atveju (kai su Sutartimi susijusios funkcijos perduodamos visiškai kontroliuojamai jo įmonei, toliau liekant solidariai atsakingu už Sutarties vykdymą) Sutarties vykdymas perduodamas kitam ūkio subjektui (-ams). Dėl Sutarties šalies pertvarkymo, reorganizavimo ar funkcijų perdavimo neturi pablogėti Sutartį vykdysiančio ūkio subjekto (-ų) galimybės tinkamai įvykdyti Sutartį palyginti su tuo ūkio subjektu, su kuriuo buvo sudaryta Sutartis. Kai šiame punkte numatytais atvejais keičiama Sutarties šalis (Teikėjas), jis turi turėti ne mažesnę kvalifikaciją nei tas, su kuriuo buvo sudaryta Sutartis pagal kriterijus, kurie buvo nustatyti pirkimo dokumentuose. Šie pakeitimai galimi be Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo.

6.4. Sutarties galiojimo laikotarpiu Šalis, inicijuojanti Sutarties sąlygų pakeitimą, pateikia kitai Šaliai raštišką prašymą keisti Sutarties sąlygas bei dokumentų, pagrindžiančių prašyme nurodytas aplinkybes, argumentus ir paaiškinimus, kopijas. Į pateiktą prašymą pakeisti atitinkamą Sutarties sąlygą kita Šalis motyvuotai atsako ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų. Šalims nesutarus dėl Sutarties sąlygų keitimo, sprendimo teisę turi Perkančioji organizacija. Šalims tarpusavyje susitarus dėl Sutarties sąlygų keitimo ir teisės aktų nustatyta tvarka gavus Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimą keisti Sutarties sąlygas, šie keitimai įforminami ir tampa Sutarties dalimi.

6.5. Kiekviena iš Šalių, visiškai atsiskaičiusi pagal Sutartį su kita Šalimi, turi teisę nutraukti Sutartį pranešusi apie tai kitai Šaliai prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų iki jos nutraukimo.

6.6. Jeigu viena Šalis neįvykdo ar netinkamai įvykdo Sutartimi prisiimtus įsipareigojimus ir tai vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.217 straipsniu yra esminis Sutarties pažeidimas, kita Šalis gali vienašališkai nutraukti Sutartį apie tai pranešusi Sutartį pažeidusiai šaliai prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų.

6.7. Sutartis nutraukiama nesuėjus Sutartyje numatytam terminui tuo atveju, jeigu Perkančioji organizacija netenka funkcijų, kurioms atlikti buvo sudaryta Sutartis.

7. NENUGALIMA JĖGA (FORCE MAJEURE)

7.1. Nė viena Sutarties Šalis nėra laikoma pažeidusi šią Sutartį arba nevykdanti savo įsipareigojimų pagal ją, jei įsipareigojimus vykdyti jai trukdo nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės, atsiradusios po Sutarties įsigaliojimo dienos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.212 straipsniu. Nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės suprantamos taip, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarime Nr. 840 „Dėl Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms taisyklių patvirtinimo“.

7.2. Jei kuri nors Sutarties Šalis mano, kad atsirado nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės, dėl kurių ji negali vykdyti savo įsipareigojimų, ji nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas nuo tokių aplinkybių atsiradimo dienos, informuoja apie tai kitą Sutarties Šalį, pranešdama apie aplinkybių pobūdį, galimą trukmę ir tikėtiną poveikį. Jei Perkančioji organizacija raštu nenurodo kitaip, Teikėjas toliau vykdo savo įsipareigojimus pagal šią Sutartį tiek, kiek įmanoma, ir ieško alternatyvių būdų savo įsipareigojimams, kurių vykdyti nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės netrukdo, vykdyti.

7.3. Teikėjas nenaudoja alternatyvių būdų, dėl kurių gali atsirasti papildomų išlaidų, jei Perkančioji organizacija raštu nenurodo jam to daryti.

8. KITOS SĄLYGOS

8.1. Visi sutarties pakeitimai ir papildymai įforminami šalių susitarimu ir galioja tik tuomet, jei jie sudaryti raštu ir juos pasirašė abi Sutarties šalys. Sutarties priedai, pakeitimai ir papildymai yra neatsiejama šios Sutarties dalis.

8.2. Visi ginčai tarp šalių, kilę sutarties vykdymo metu yra sprendžiami dvišalėmis derybomis. Šalims nepavykus susitarti per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų, bet kokie ginčai, nesutarimai ar reikalavimai, kylantys iš Sutarties ar susiję su ja, jos pažeidimu, nutraukimu ar galiojimu, sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

8.3. Sutartis sudaryta dviem egzemplioriais turinčiais vienodą juridinę galią, po vieną kiekvienai šaliai.

8.4. Sutarties sąlygos Sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos, išskyrus tokias Sutarties sąlygas, kurias pakeitus nebūtų pažeisti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyti principai ir tikslai. Sutarties sąlygų keitimu nebus laikomas Sutarties sąlygų koregavimas joje numatytomis aplinkybėmis, jei šios aplinkybės nustatytos aiškiai, nedviprasmiškai ir buvo pateiktos Konkurso sąlygose.

8.5. Kiekviena šalis įsipareigoja per 10 (dešimt) dienų nuo savo rekvizitų pasikeitimo dienos pranešti apie tai kitai šaliai.

8.6. Sutarties Šalių vienos kitai siunčiami pranešimai turi būti siunčiami paštu, faksu arba įteikiami asmeniškai šioje Sutartyje Šalių nurodytais adresais. Jei Šalys praneša kitą adresą, tai dokumentai privalo būti pristatomi naujuoju adresu ir jei Šalys, prašydamos suderinimo arba sutikimo nenurodė kito adreso, atsakymas joms gali būti siunčiamas tuo pačiu adresu, kuriuo išsiųstas prašymas. Pranešimai neturi būti nepagrįstai sulaikomi arba delsiami išsiųsti.

8.7. Šalys sutinka laikyti Sutarties sąlygas, visą dokumentaciją ir informaciją, kurią Sutarties šalys gauna viena iš kitos vykdydamos Sutartį, konfidencialia ir be išankstinio kitos šalies rašytinio sutikimo neplatinti trečiosioms šalims, išskyrus atvejus, kai to reikalauja Lietuvos Respublikos teisės aktai.

8.8. Atsakingi asmenys už sutarties įvykdymą: Perkančiosios organizacijos atsakingas asmuo už sutarties vykdymą: oro kokybės vertinimo skyriaus vyriausiasis specialistas Virginijus Ausiejus, tel. 870662010, v.ausiejus@aaa.am.lt

Teikėjo atsakingas asmuo už sutarties vykdymą: projekto vadovas Gintautas Nedzveckas, tel. 869595120, el. p. gintautas@civitta.lt.

8.9. Sutarties priedai. Sutarties 1 priedas – Techninė specifikacija, 5 lapai.

9. SUTARTIES ŠALIŲ REKVIZITAI

Perkančioji organizacija

Aplinkos apsaugos agentūra
A.Juozapavičiaus g.9, LT-09311, Vilnius
Kodas 188784898
Ne PVM mokėtojas
A.s. Nr. LT 174010042400060115
DNB bankas,
banko kodas 40100
tel.: (8-5) 266 28 08

Teikėjas

UAB „Civitta“
Gedimino pr. 27, LT-01105 Vilnius
Kodas 302477747
PVM mokėtojo kodas LT100005180610
A.s. LT40 7300 0101 2408 7168
„Swedbank“ bankas
banko kodas 73000
tel.: 8685 26680

Robertas Marteckas

A.V.

Kęstutis Jovaišas

A.V.

Gintautas Nedzveckas

Aplinkos apsaugos agentūros
Viešųjų pirkimų skyriaus
Vyriausioji specialistė

Leta Kalinauskaitė

2017-02-07

Aplinkos apsaugos agentūros
Oro kokybės vertinimo skyriaus vedėja

Zita Šilienė

2017-02-07

Aplinkos apsaugos agentūros
Viešųjų pirkimų skyriaus vedėja

Sadonija Padarauskienė

2017-02-07

Aplinkos apsaugos agentūros
Teisės skyriaus vedėja

Aldona Teresė Kučinskienė

2017-02-07

Oro kokybės vertinimo
vyr. specialistas
Virgilijus Anušis
2017-02-07

**TERŠALŲ, IŠMETAMŲ Į APLINKOS ORĄ LIETUVOS ŪKIO SEKTORIUOSE,
NACIONALINĖS APSKAITOS VYKDYMO TIER 2 TIKSLUMO LYGIU EKSPERTINIO
ĮVERTINIMO PASLAUGŲ PIRKIMO
TECHNINĖ SPECIFIKACIJA**

I. PASLAUGŲ PAVADINIMAS

1. Teršalų, išmetamų į aplinkos orą Lietuvos ūkio sektoriuose, nacionalinės apskaitos vykdymo Tier 2 tikslumo lygiu ekspertinis įvertinimas.

II. PASLAUGŲ ĮGYVENDINIMO TIKSLAS

2. JT Tolimųjų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos (*angl. UNECE Convention on Long-range Transboundary Air Pollution*) (toliau – Konvencija) sekretoriatas 2013 m. atliko Lietuvos nacionalinės apskaitos ir apskaitos ataskaitos 3 lygio auditą (toliau – Auditas). Atsižvelgiant į Audito rekomendacijas ir siekiant įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/81/EB dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų (toliau – Direktyva 2001/81/EB) ir Konvencijos 1999 m. Protokolo dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono mažinimo (iš dalies pakeisto 2012 m. gegužės 4 d.) (toliau – Geteborgo protokolas) reikalavimus, būtina tobulinti nacionalinę į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekio apskaitą (toliau – Nacionalinė apskaita). Nacionalinės apskaitos gerinimo 2015-2020 m. planas patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. D1-111. Siekiant tobulinti Nacionalinę apskaitą, į aplinkos orą išmetamų teršalų metiniams kiekiams apskaičiuoti būtina taikyti Europos aplinkos agentūros parengtame naujausios redakcijos Nacionalinės teršalų apskaitos rengimo techniniame vadove (*angl. EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook*) (toliau – Techninis vadovas) pateiktas Tier 2 tikslumo lygio metodikas.

III. PASLAUGŲ APIMTIS

3. Paslaugų tiekėjas privalo: vadovautis Konvencijos, Geteborgo protokolo, Direktyvos 2001/81/EB nuostatomis bei visais metodiniais nurodymais ir visomis rekomendacijomis, išdėstytomis Konvencijos ataskaitų teikimo gairėse (*angl. Guidelines for reporting emissions and projections data under the Convention*) (toliau – Gairės) bei Techniniame vadove, Ūkio sektorių sąraše (*angl. Nomenclature for reporting (NFR)*) (toliau – Sąrašas), Projekcijų šablone (*angl. Projections reporting template*), 3 lygio audito rekomendacijose; remtis naujausiomis galiojančiomis Konvencijos, Geteborgo protokolo, Direktyvos, Gairių, Techninio vadovo, Sąrašo, Projekcijų šablono versijomis (redakcijomis), jeigu nenurodyta kitaip. Šių dokumentų šaltiniai Internetu nurodyti 1 priedo 1 priedėlyje.

4. Lietuvos ūkio sektorių, kurių atžvilgiu yra perkamos paslaugos, grupė yra apibrėžta techninės specifikacijos 1 priedo 2 priedėlyje.

5. Oro teršalų, kurių atžvilgiu yra perkamos paslaugos, grupė yra apibrėžta techninės specifikacijos 1 priedo 3 priedėlyje.

6. Kiekvienam ūkio sektoriui, nurodytam 1 priedo 2 priedėlyje ir kuriame veikla atliekama ir Lietuvoje, atlikti visų kitų šalių (šalių sąrašas: http://ceip.at/ms/ceip_home1/ceip_home/status_reporting/2016_submissions/) teikiančių ataskaitas, teikiamų 2013-2017 m. teršalų apskaitos informacinių pranešimų (*angl. Inventory Informative Report – IIR*) analizę. Išanalizuoti ir pateikti išvadas: 1) kokios yra emisijos koeficientų, naudojamų

nuo 1990 m., reikšmės, dimensijos ir šaltiniai; 2) kokie buvo atlikti rinkos tyrimai, moksliniai tyrimai, studijos, siekiant įvertinti emisijos koeficientus ir kitą informaciją; 3) kokie yra duomenys reikalingi tam, kad pritaikyti naudojamus emisijos koeficientus, kokie yra tų duomenų šaltiniai; Pateikti analizės apibendrinimą, išvadas dėl kitų šalių patirties pritaikomumo Lietuvoje.

7. Kiekvienam ūkio sektoriui, paminėtam 1 priedo 2 priedėlyje ir kuriame veikla atliekama ir Lietuvoje, kiekvieniems metams pradedant 1990 m., atlikti toliau nurodytų duomenų analizę: įvesties duomenų, reikalingų tam, kad oro teršalų išmetamus kiekius būtų galima įvertinti taikant Tier 2 (Tier 1, jei Tier 2 neteikiami) tikslumo lygio emisijų koeficientus, nurodytus Techniniame vadove, atsižvelgiant į Techniniame vadove pateiktus subsektorius, ūkinės veiklos rūšis ir teršalų mažinimo technologijas (*angl. Abatement technologies*). Išanalizuoti ir pateikti išvadas: 1) kokie yra naudotini duomenų gavimo šaltiniai ir metodikos (iš paminėtų 1 priedo 4 priedėlyje); 2) kokie yra duomenų gavimo, taikant įvairius šaltinius ir metodikas, kaštai; 3) nuo kurių metų Lietuvoje turėtų būti taikytini Tier 2 (Tier 1, jei Tier 2 neteikiami) lygio emisijos koeficientai, teikiami naujausios versijos Techniniame vadove; 4) nuo kurių metų Lietuvoje turėtų būti taikytini Tier 2 (Tier 1, jei Tier 2 neteikiami) lygio emisijos koeficientai, teikiami senesnių versijų Techniniame vadove; 5) nuo kurių metų Lietuvoje turėtų būti taikytini Tier 1, Tier 2 ar Tier 3 lygio emisijos nacionaliniai koeficientai (jeigu tokie yra nustatyti).

8. Visiems ūkio sektoriams, nurodytiems 1 priedo 2 priedėlyje, grupuojant juos į grupes nurodytas Projekcijų šablone, atlikti toliau apibūdintų duomenų analizę: įvesties duomenų, reikalingų tam, kad būtų galima prognozuoti oro teršalų išmetamus kiekius 2020, 2025, 2030, 2040, 2050 metams, užpildant Projekcijų teikimo šablona, taikant nurodymus ir rekomendacijas išdėstytas Techninio vadovo skyriuje „Projekcijos“ (*angl. Projections*). Analizė turi pateikti atsakymus į tokius klausimus: 1) kokie yra naudotini duomenų gavimo šaltiniai ir metodikos, 2) kokie yra duomenų gavimo, taikant įvairius šaltinius ir metodikas, kaštai.

9. Pateikti įvadinę ataskaitą apie 6-8 punktuose nurodytų tyrimų rezultatus, kurioje būtų pasiūlytos galimos metodikos taikymui Lietuvoje ir įvertinti šių metodikų realizavimo kaštai.

10. Perkančioji organizacija, suderinusi su Aplinkos ministerija, pasirenka vieną iš galimų metodikų, nurodytų 9 punkte, iki termino suderinto su Paslaugų teikėju.

11. Paslaugų teikėjas pagal Perkančiosios organizacijos pasirinktą metodiką sudaro duomenų, reikalingų metodikos realizavimui, surinkimo nuo 1990 m. planą ir jį įgyvendina 2018-2020 m.

IV. BENDRI PASLAUGŲ TEIKIMO REIKALAVIMAI

12. Paslaugų atlikimo rezultatai pateikiami įvadinėje, tarpinėse ir galutinėje ataskaitose lietuvių ir anglų kalba. Kartu su ataskaitomis pateikiami su atitinkamos ataskaitos turiniu ir įgyvendintais uždaviniais susijusi tyrimų medžiaga, pirminiai tyrimų duomenys ir kiti susiję rezultatai. Be to, su galutine tyrimo ataskaita pateikiama ir išsami ataskaitos santrauka.

13. Ataskaitos ir santrauka į kompiuterines laikmenas įrašomos *.doc arba *.docx formatu, ataskaitose ir santraukoje esantys grafikai turi būti parengti su MS Excel programa ir susieti su duomenų lentelėmis. Visos teikiamos paslaugų ataskaitos ir rezultatai turi būti teikiami lietuvių ir anglų kalbomis.

14. Pirminiai tyrimų duomenys kaupiami ir pateikiami MS Excel formate.

15. Visos teikiamos paslaugų ataskaitos ir rezultatai (su tyrimu susijusi medžiaga, metodinės rekomendacijos, pirminiai tyrimų duomenys ir ataskaitos santrauka) teikiamos elektronine forma (kompiuterinėje laikmenoje – kompaktiniame diske (CD, DVD), esant didelei apimčiai – išoriniame kietajame diske (HDD), kiekvienos 3 kopijos) ir atspausdintos popieriuje bei įrištos (kiekvienos 3 egzemplioriai).

16. Paslaugų teikėjas ataskaitas (kartu su atitinkama su tyrimu susijusia medžiaga, pirminiais tyrimų duomenimis, ataskaitos santrauka ir kitais rezultatais) turi pateikti Perkančiajai organizacijai.

Perkančioji organizacija peržiūri, vertina, teikia savo pastabas bei pasiūlymus ir tvirtina ataskaitas. Jeigu Perkančioji organizacija turi pastabų ataskaitai ar kitiems pateiktiems tyrimo rezultatams, pateikia jas Paslaugų teikėjui ir pareikalauja pataisyti ataskaitą ar kitus pateiktus tyrimo rezultatus, nurodydama terminą, kada turi būti pateikti patikslinta ataskaita ar kiti tyrimo rezultatai. Paslaugų teikėjas, teikdamas pataisytą ataskaitą, kartu turi pateikti pataisytos ataskaitos skaitmeninę kopiją su identifikuotais keitimais (angl. *track change*) ir pridėti trumpą informaciją, kaip buvo atsižvelgta į pastabas.

V. PASLAUGŲ TEIKIMO TERMINAI

17. Ataskaitos turi būti pateikiamos šiais terminais:

17.1 įvadinė ataskaita minima 11 punkte - **iki 2017 m. birželio 30 d.;**

17.2 įvadinės ataskaitos pristatymas Aplinkos ministerijoje – praėjus 5 darbo dienoms po įvadinės ataskaitos pateikimo Perkančiajai organizacijai.

17.3. tarpinė ataskaita apie parengtą planą duomenų surinkimui pagal Perkančiosios organizacijos pasirinktą metodiką – **iki 2017 m. lapkričio 1 d.;**

17.4. tarpinės ataskaitos apie parengtą planą duomenų surinkimui pagal Perkančiosios organizacijos pasirinktą metodiką pristatymas Aplinkos ministerijoje - **iki 2017 m. gruodžio 15 d.;**

17.5. tarpinė ataskaita apie duomenų už 1990-2017 m. surinkimą, vykdant parengtą planą - **iki 2018 m. lapkričio 15 d.;**

17.6 tarpinė ataskaita apie duomenų už 1990-2018 m. surinkimą, vykdant parengtą planą - **iki 2019 m. lapkričio 15 d.;**

17.7. tarpinė ataskaita apie duomenų už 1990-2019 m. surinkimą, vykdant parengtą planą - **iki 2020 m. lapkričio 1 d.;**

17.8. galutinė ataskaita – **iki 2020 m. gruodžio 1 d.**

18. Paslaugų teikimo terminai, nurodyti 17 punkte, gali būti keičiami raštišku šalių susitarimu, neviršijant Sutarties galiojimo termino.

1 priedo 1 priedėlis

DOKUMENTŲ ŠALTINIAI INTERNETE

1. Konvencija (angl. *Convention on Long-range Transboundary Air Pollution*) – http://www.unece.org/env/lrtap/lrtap_h1.html
2. Geteborgo protokolai (angl. *Gothenburg Protocols*) - http://www.unece.org/env/lrtap/multi_h1.html
3. Nacionalinių teršalų išmetimo limitų direktyva (angl. *National Emission Ceilings Directive*)- <http://ec.europa.eu/environment/air/pollutants/ceilings.htm>
4. Ataskaitų teikimo gairės (angl. *Guidelines for reporting emissions and projections data under the Convention*) - <http://www.unece.org/environmental-policy/conventions/envlrtapwelcome/guidance-documents-and-other-methodological-materials/emissions-reporting.html>
5. Ūkio sektorių sąrašas (angl. *Nomenclature for reporting (NFR)*), duomenų teikimo šablonai, Projekcijų šablonas (angl. *Emissions reporting template, Projections reporting template*) - Annexes for the revised 2014 reporting guidelines - http://ceip.at/ms/ceip_home1/ceip_home/reporting_instructions/
6. EMEP/EEA Techninis vadovas (angl. *EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook*)- <http://www.eea.europa.eu/themes/air/emep-eea-air-pollutant-emission-inventory-guidebook>
7. Konvencijos sekretoriato atlikto 3 lygio audito ataskaita (angl. *Report for the Stage 3 in-*

LIETUVOS ŪKIO SEKTORIŲ SĄRAŠAS¹

NFR kodas	Ūkio sektoriaus pavadinimas
1A1c	Kieto kuro gamyba ir kitos energetikos šakos (<i>angl. Manufacture of solid fuels and other energy industrines</i>)
1B1a	Išlakos iš kietojo kuro: anglies gavyba ir apdorojimas (<i>angl. Fugitive emission from solid fuels: Coal mining and handling</i>)
1B1b	Išlakos iš kietojo kuro: kieto kuro transformavimas (<i>angl. Fugitive emission from solid fuels: Solid fuel transformation</i>)
1B1c	Kitos išlakos iš kietojo kuro (<i>angl. Other fugitive emissions from solid fuels</i>)
1B2d	Kitos išlakos iš energetikos (<i>angl. Other fugitive emissions from energy production</i>)
2A5a	Karjerai ir kasyba, išskyrus anglies (<i>angl. Quarrying and mining of minerals other than coal</i>)
2A5b	Pastatų statyba ir griovimas (<i>angl. Construction and demolition</i>)
2A5c	Mineralinių produktų sandėliavimas, apdorojimas, transportavimas (<i>angl. Storage, handling and transport of mineral products</i>)
2A6	Kiti mineraliniai produktai (<i>angl. Other mineral products (please specify in the IIR)</i>)
2B10b	Chemijos produktų sandėliavimas, apdorojimas, transportavimas (<i>angl. Storage, handling and transport of chemical products (please specify in the IIR)</i>)
2C7d	Metalo produktų sandėliavimas, apdorojimas, transportavimas (<i>angl. Storage, handling and transport of metal products (please specify in the IIR)</i>)
2H3	Kiti pramoniniai procesai (<i>angl. Other industrial processes (please specify in the IIR)</i>)
2I	Medienos apdorojimas (<i>angl. Wood processing</i>)
2J	POT gamyba (<i>angl. Production of POPs</i>)
2K	POT ir sunkiųjų metalų vartojimas (elektros ir moksliniai įrenginiai) (<i>angl. Consumption of POPs and heavy metals (e.g. electrical and scientific equipment)</i>)
2L	Kita gamyba, vartojimas, sandėliavimas, transportavimas ar apdorojimas nepakuotų produktų (<i>angl. Other production, consumption, storage, transportation or handling of bulk products (please specify in the IIR)</i>)
5A	Biologinis atliekų apdorojimas - Antžeminis kietųjų atliekų tvarkymas (<i>angl. Biological treatment of waste - Solid waste disposal on land</i>)
5B1	Biologinis atliekų apdorojimas – kompostavimas (<i>angl. Biological treatment of waste – Composting</i>)
5B2	Biologinis atliekų apdorojimas – biodujų gamyba (<i>angl. Biological treatment of waste - Anaerobic digestion at biogas facilities</i>)
5C1a	Komunalinių atliekų deginimas (<i>angl. Municipal waste incineration</i>)
5C1bi	Pramoninių atliekų deginimas (<i>angl. Industrial waste incineration</i>)
5C1bii	Kenksmingų atliekų deginimas (<i>angl. Hazardous waste incineration</i>)
5C1biii	Klinikinių atliekų deginimas (<i>angl. Clinical waste incineration</i>)

¹ Paslaugų tiekėjas privalo atsižvelgti į pakeitimus Ūkio sektorių sąraše ir EMEP/EEA Techninio vadovo naujausioje galiojančioje versijoje

5C1biv	Nuotekų dumblo deginimas (<i>angl. Sewage sludge incineration</i>)
5C1bv	Palaikų deginimas (<i>angl. Cremation</i>)
5C1bvi	Kitų atliekų deginimas (<i>angl. Other waste incineration (please specify in the IIR))</i>)
5C2	Atviras atliekų deginimas (<i>angl. Open burning of waste</i>)
5D1	Namų ūkių nuotekų tvarkymas (<i>angl. Domestic wastewater handling</i>)
5D2	Pramoninių nuotekų tvarkymas (<i>angl. Industrial wastewater handling</i>)
5D3	Kitų nuotekų tvarkymas (<i>angl. Other wastewater handling</i>)
5E	Kitų atliekų tvarkymas (<i>angl. Other waste (please specify in IIR))</i>)
6A	Kita (<i>angl. Other (included in national total for entire territory) (please specify in IIR))</i>)

1 priedo 3 priedėlis

ORO TERŠALŲ, KURIŲ ATŽVILGIU YRA PERKAMOS PASLAUGOS, GRUPĖ²

Pavadinimas lietuvių kalba	Pavadinimas anglų kalba	Cheminė formulė	Santrupa (anglų kalba)
Azoto oksidai, išreikšti per azoto dioksidą	Nitrogen oxides, as NO ₂	NO _x	
Sieros oksidai, išreikšti per sieros dioksidą	Sulphur oxides, as SO ₂	SO _x	
Amoniakas	Ammonia	NH ₃	
Nemetaniniai lakieji organiniai junginiai	Non-methane volatile organic compounds		NMVOC
Kietosios dalelės (KD, KD10, KD2.5)	Particulate matter		TSP, PM10, PM2.5
Suodžiai	Black carbon		BC
Anglies monoksidas	Carbon monoxide	CO	
Švinas	Lead	Pb	
Kadmis	Cadmium	Cd	
Gyvsidabris	Mercury	Hg	
Arsenas	Arsenic	As	
Chromas	Chromium	Cr	
Varis	Copper	Cu	
Nikelis	Nickel	Ni	
Selenas	Selenium	Se	
Cinkas	Zinc	Zn	
Dioksinai / furanai	Dioxins/ Furans		PCDD/ PCDF
	Benzo(a)pyrene		
	Benzo(b)fluoranthene		
	Benzo(k)fluoranthene		
	Indeno (1,2,3-cd)pyrene		
	Total PAHs		
	Hexachlorobenzene		HCB
Polichlorinti bifenilai	Polychlorinated biphenyls		PCBs

² Paslaugų tiekėjas privalo atsižvelgti į pakeitimus EMEP/EEA Techninio vadovo naujausioje galiojančioje versijoje

GALIMI DUOMENŲ ŠALTINIAI

1. Lietuvos statistikos departamento / Eurostat duomenys (teikiami Rodiklių bazėje ar pagal atskirą užklausą arba šių institucijų jau atlikti statistiniai tyrimai, arba statistiniai tyrimai, kuriuos pagal galiojančius Europos Sąjungos ir/ar Lietuvos teisės aktus, šios institucijos turėtų vykdyti, bet nevykdo).
2. Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaitos (<http://klimatas.gamta.lt/cms/index?rubricId=5c8c1038-d997-47a7-bc77-58b993e282c1>)
3. Ūkio subjektų (įskaitant namų ūkius) apklausos, kurias vykdytų Lietuvos statistikos departamentas.
4. Ūkio subjektų (įskaitant namų ūkius) apklausos, kurias vykdytų kitos institucijos (ne Lietuvos statistikos departamentas).
5. Rinkos tyrimai, moksliniai tyrimai, studijos.
6. Didžiųjų taršos šaltinių (angl. LPS) teikiamos TTOTP Konvencijos ataskaitos.
7. Kitos ūkio subjektų teikiamos, pagal galiojančius teisės aktus, ataskaitos.
8. Ūkio subjektų ataskaitos, kurias teikti įpareigotų nauji teisės aktai.
9. IIASA GAINS modelio įvesties duomenys (<http://www.iiasa.ac.at/web/home/research/researchPrograms/air/GAINS.en.html>)
10. Kiti šaltiniai, nurodyti Techniniame vadove.
11. Kiti šaltiniai.

Aplinkos apsaugos agentūros
Oro kokybės vertinimo skyriaus vedėja

Zita Šilienė

Aplinkos apsaugos agentūros
Teisės skyriaus vedėja

Aldona Teresė Kučinskienė

Aplinkos apsaugos agentūros
Viešųjų pirkimų skyriaus
Vyriausioji specialistė

Leta Kalinauskaitė

Aplinkos apsaugos agentūros
Viešųjų pirkimų skyriaus vedėja

Sadonija Padarauskienė

Finansų skyriaus vedėja

Daiva Sadauskienė